

Η επιθετική πολιτική του ελβετικού κολοσσού

Ο σημαντικός ρόλος της Ελλάδας στη διαμόρφωση της τιμής του φαρμάκου

Ρεπορτάζ

Βαγγέλης Τριάντης

● Εν συντομία

Η Novartis ήταν η μία από τις μόλις δύο εταιρείες που έβγαλαν φάρμακο σε κυκλοφορία στο διάστημα από το 2010 μέχρι και το 2013.

● Γιατί ενδιαφέρει

Το καθεστώς τιμολόγησης του φαρμάκου στην Ελλάδα καθορίζει την τιμή του σε όλη την Ευρώπη.

Η χώρα μας είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη διαμόρφωση των τιμών των φαρμάκων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Συγκεκριμένα, οι τιμές των φαρμάκων που είναι πατενταρισμένα διαμορφώνονται με βάση τον μέσο όρο τιμών στις τρεις πιο φθηνές χώρες της ΕΕ των 27.

Μεταξύ αυτών συγκαταλέγεται συνήθως η Ελλάδα, όπως επί-

σης και η Πορτογαλία, καθώς εθίζονται σε αυτές τις δύο χώρες οι τιμές των φαρμάκων να διαμορφώνονται χαμηλότερα σε σχέση με τις υπόλοιπες. Με λίγα λόγια, η Ελλάδα αποτελεί -σύμφωνα με στελέχη της αγοράς του φαρμάκου- χώρα αναφοράς για τη διαμόρφωση της τελικής τιμής του φαρμάκου. Υψηλότερες τιμές σημαίνουν αυτόματα και μεγαλύτερα κέρδη για τις φαρμακοβιομηχανίες.

Από το 2008 και μετά, η Novartis ακολούθησε πιο επιθετική πολιτική στη χώρα μας, προκειμένου να κατακτήσει μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά του φαρμάκου. Η δημόσια φαρμακευτική δαπάνη, άλλωστε, κάλυπτε με αυξητικούς ρυθμούς από το 2004 και μετά. Είναι χαρακτηριστικό ότι από 2,43 δισ. ευρώ που ήταν το 2004, ανήλθε σε 4,53 δισ. ευρώ το 2008 και 5,09 δισ. ευρώ το 2009. Το 2010 η Novartis κατέκτησε την πρώτη θέση στη φαρ-

μακευτική αγορά της Ελλάδας. Σε δημοσιεύματα της εποχής γίνεται λόγος για 12 εκατ. συσκευασίες προϊόντων που παράγονταν σε τρία εργοστάσια στην Αττική, καθώς επίσης και για πρόγραμμα 90 κλινικών μελετών για σκευάσματα που κυκλοφορούσαν στην Ελλάδα, συνολικής επένδυσης πάνω από 10 εκατ. ευρώ.

Όμως την ίδια χρονιά τα πράγματα άλλαξαν για τον κλάδο του φαρμάκου στη χώρα μας. Οι πιέσεις από την τρόικα προς τον τότε υπουργό Υγείας για μειώσεις της φαρμακευτικής δαπάνης ήταν μεγάλες. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2010 για πρώτη φορά η δημόσια φαρμακευτική δαπάνη μειώθηκε κατά 16,5%. Πτωτική πορεία ακολούθησαν και οι τιμές των φαρμάκων τα επόμενα χρόνια, ενώ από το 2010 μέχρι και το 2013 δεν κυκλοφόρησε κανένα νέο φάρμακο στην ελληνική αγορά.

Μοναδικές εξαιρέσεις, οι εταιρεί-

ες Novartis και Teva. Η πρώτη κυκλοφόρησε το 2011 το φάρμακο Gilenya. Ένα φάρμακο το οποίο χορηγείται σε ασθενείς που πάσχουν από σκλήρυνση κατά πλάκας. Η κυκλοφορία του φαρμάκου συνοδεύτηκε από δημοσιεύματα σε διάφορα ΜΜΕ που ανέλυαν τις ιδιότητές του.

Το φάρμακο για την ωχρά κηλίδα

Ένα από τα φάρμακα της Novartis το οποίο κυκλοφορεί ευρέως και στην Ελλάδα είναι το Lucentis. Πρόκειται για φάρμακο το οποίο χορηγείται σε ασθενείς με οφθαλμολογικές παθήσεις και συγκεκριμένα για τη θεραπεία της ωχράς κηλίδας. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, οι ασθενείς που πάσχουν από τη συγκεκριμένη πάθηση ανέρχονται σε 50.000 στη χώρα μας, νούμερο που συνιστά ποσοστό πενταπλάσιο από το ευρωπαϊκό.

Το 2014 η Αρχή Ανταγωνισμού της Γαλλίας διέταξε έρευνα σε βάρος της Novartis και της Roche για το συγκεκριμένο φάρμακο. Αφορμή στάθηκε η απόφαση της αντίστοιχης αρχής στην Ιταλία να επιβάλει πρόστιμο ύψους 182,5 εκατομμυρίων ευρώ στις δύο εταιρείες, εκτιμώντας ότι οι όμιλοι συνεννοήθηκαν το 2011 προκειμένου να προωθήσουν το συγκεκριμένο φάρμακο σε βάρος του φαρμάκου Avastin, το οποίο όμως είναι 40 φορές φθηνότερο. Σύμφωνα μάλιστα με την ιταλική Αρχή Ανταγωνισμού, η συμφωνία των δύο εταιρειών είχε ως αποτέλεσμα το κόστος στην κοινωνική ασφάλιση της χώρας να ανέλθει σε 600 εκατ. ευρώ ετησίως.

2,43

δισ. ευρώ η φαρμακευτική δαπάνη το 2004

4,53

δισ. ευρώ η φαρμακευτική δαπάνη το 2008

5,09

δισ. ευρώ η φαρμακευτική δαπάνη το 2009